

Driftskoordinator Jacob Christian Engberg
Trafik
Nyvej 22
4573 Højby
- Sendt på e-mail: jacen@odsherred.dk

2. juli 2025

Afgørelse om dispensation til oprensning af beskyttet sø

Odsherred Kommune har modtaget din ansøgning af 27. maj 2025 om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at oprense gadekæret i Vallekilde, der registret som en 369 m² stor sø på matr.nr. 7000C Vallekilde By, Vallekilde. Søens beliggenhed fremgår af bilag 1.

Kommunens dispensation er nødvendig, da projektet berører et naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver dig hermed dispensation til at oprense søen i henhold til § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se bilag 3, hvis du ønsker at klage over denne afgørelse.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Dispensationen vedrører kun forholdet til de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante

myndigheder.

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. Af hensyn til dyrelivet må oprensningen kun foretages i perioden 1. august til 1. marts.
2. Der må kun fjernes aflejret materiale sammen med de planter, der vokser heri.
3. Oprensset materiale må højst ligge til afvanding ved søen i 14 dage, hvorefter det skal fjernes helt fra området og køres til deponi.
4. Oprensset materiale, der fjernes fra området, skal anmeldes via www.jordweb.dk.
5. Der skal etableres et sandfang i tilløbet fra vejvandet til kæret
6. Der må ikke fodres for vildt i søen eller nærmere end 10 meter fra søen.
7. Der må ikke udsættes andefugle, krebs eller fisk i søen.
8. Søen skal efter oprensningen henligge i naturtilstand.
9. Der må ikke opsættes redhuse, hegn eller lignende, medmindre et hegn er nødvendigt af sikkerhedshensyn.
10. Såfremt der plantes træer langs søen, skal disse på syd-, øst- og vestsiden plantes i en afstand fra søbredden, der mindst svarer til træernes forventede sluthøjde.
11. Arbejdet skal afsluttes senest 3 måneder efter, at det er påbegyndt.
12. Kommunen skal underrettes på mail natur@odsherred.dk senest en måned efter, at arbejdet er afsluttet.

Læs mere om det gode vandhul i kommunens vandhulsfolder, som du kan finde på kommunens hjemmeside via følgende link: <https://odsherred.dk/søer>

Kommunen vil føre tilsyn med projektet, når det er afsluttet.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale (stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår eller lignende) ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses med det samme. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Analyser har vist, at sedimentet i gadekæret er stærkt forurennet. Efter afvanding vil det opgravede materiale derfor blive kørt til godkendt modtageanlæg.

Fremtidige ændringer af søen, herunder fx plantning eller udsætning af krebs, vil kræve yderligere dispensation fra kommunen.

Vurdering

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at en oprensning vil reetablere vandfladen og sikre, at gadekæret forbliver et vandhul og ikke fyldes yderligere med sediment fra overløb af vejvand. Disse aflejringer dækker nu op imod 1/3 af gadekærets areal. For at reducere aflejring af sediment i gadekæret, er det kommunens vurdering, at der skal stilles krav om et sandfang eller lignende på tilløbet fra vejvandet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

- Projektet vil kunne forbedre tilstanden af gadekæret
- Gadekæret vil kunne rumme en højere biodiversitet efter end før oprensningen
- Projektet vil ikke kunne påvirke internationale naturbeskyttelsesområder negativt
- Projektet ikke vil kunne medføre ødelæggelse af individer af plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade yngle- eller rasteområder for dyrearter omfattet af samme.

Kommunen meddeler på denne baggrund dispensation til ansøgte. Du kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 2.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser>

Sagens videre forløb

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte naturteamet på tlf. 59 66 60 05 eller mail natur@odsherred.dk. Du får kun besked herfra, hvis der modtages en klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Jan Fisher Rasmussen
Biolog, natursagsbehandler

Kopi sendt til:

1. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
2. Naturstyrelsen Midtsjælland, msj@nst.dk
3. Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
4. Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
5. Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk; odsherred@friluftsradet.dk; lokalraad@friluftsradet.dk
6. Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk; dnodsherred-sager@dn.dk; hg@eco-forum.dk
7. Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; odsherred@dof.dk
8. Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
9. Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
10. Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
11. Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Bilag 1. Kort med projektets placering i forhold til beskyttet natur.

Kort 1: Luftfoto fra 2024. Det blå skraverede område er §3 registreret sø.

Kort 2: Figur fra ansøgningen, der viser hvor oprenset materiale lægges til afvanding, inden det bortkøres.

Bilag 2. Redegørelse

Du har søgt om dispensation til at oprense gadekæret i Vallekilde.

I din ansøgning har du oplyst, at gadekæret ikke har været oprenset meget længe, og at oprensning af gadekæret længe har været et stort ønske for bylauget.

Kommunens Naturteam har siden 2017 været i dialog med bylauget om forskønnelse og oprensning, og vi fik i den forbindelse lavet en beskrivelse af gadekæret og taget målinger næringsstoffer i kilden, der løber til gadekæret, og af miljøfremmede stoffer i gadekærets sediment.

Gadekæret er et ca. 25 x 15 rektangulært bassin med stensatte sider. Det er beliggende inde i et parklignende område med randbeplantning af en lav bøgehæk. Der er opsat borde-bænkesæt i den vestlige del af anlægget ud mod Vallekildevej. Et hegn tæt omkring bassinet blev fjernet for et par år siden. Der findes et større Platantræ i den vestlige del af området og en stor hængepil i den nordøstlige del. Gadekæret modtager vand dels fra en kilde, der har tilløb i kærets østlige del, og dels vejvand fra Vallekildevej. Vejvandet løber normalt uden om gadekæret, men i situationer med meget vejvand, vil vejvandet løbe over en tærskel og blive ledt til gadekæret. Vejvandet ledes via en rørledning til kærets nordvestlige del. Det er tydeligt, at det er herfra, at kæret opfyldes med sediment. Gadekæret har afløb i den sydlige brink, hvorfra der er et overløb til regnvandskloakken. De åbne vandflader i gadekæret er dækket af Liden Andemad. I bredzonen og på aflejret sediment i gadekæret vokser Rørgræs. Gadekærets biologiske værdi er vurderet som lav (IV).

Foto af gadekæret fra starten 2025. Gadekæret set i retning mod nordvest.

I en vandprøve udtaget i kilden 29. juni 2017 blev der påvist 0,2 mg/L Total P og 12 mg/L Total N. Indholdet af næringsstoffer i kilden viser tegn på forurening med N (kvælstof) og lidt forhøjet P

(fosfor) i kildevandet. Den udbredte forekomst af Liden Andemad er et typisk symptom på høj næringsstofbelastning. Den udbredte forekomst af liden Andemad gør også kæret uegnet som ynglested for padder, ligesom andemaden gør vandhullet mørkt og også forringer dets værdi for mange insekter og smådyr.

Sedimentet i søer vil over tid ophobe næringsstoffer og give anledning til en intern belastning med næringsstoffer. Fjernelse af sedimentet i kombination med afkobling af eksterne kilder til næringsstofbelastning er derfor en god metode til at sikre en sø med bedre naturtilstand og mere klart vand. Fjernelse af sedimentet vil derfor alt andet lige være en fordel for kæret, men da kilden til kæret viser tegn på forurening, er det usikkert om mængden af næringsstof i kæret bliver så lav, at kæret ikke igen dækkes af et tæppe af Liden Andemad.

I 2017 blev der udtaget en prøve af sedimentet, der viste forekomst af miljøfremmede stoffer. I prøven var koncentrationen af tung olie over 300 mg/kg Tørstof, som er grænsen for stærkt forurenede jord. Dermed viste prøven, at sedimentet i udgangspunktet skal håndteres som stærkt forurenede jord, og at bortskaffelse skal ske til godkendt modtageanlæg.

Da bortskaffelse af stærkt forurenede sediment er en bekostelig affære, og da kildevældet uanset oprensning fortsat forventes at påvirke vandhullet negativt, har projektet ikke været prioriteret.

Nu er der dog fundet midler til oprensningen. Oprensningen er derfor planlagt til udførsel ved at pumpe vandhullet tørt, hvorefter at det oprensede materiale lægges til afvanding på bredden, hvorfra det afhentes til bortkørsel til godkendt modtageanlæg.

Ansøgningen berører en sø, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Det betyder, at søens tilstand ikke må ændres. Efter naturbeskyttelsesloven § 65 stk. 2 kan kommunen, i særlige tilfælde, meddele dispensation fra denne bestemmelse.

Vurdering

Formålet med naturbeskyttelsesloven er at værne om landets natur og miljø ved bl.a. at beskytte en række naturtyper mod tilstandsændring.

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på at, en oprensning vil reetablere en større åben vandflade og sikre, at gadekæret forbliver et vandhul og ikke fyldes yderligere med sediment fra overløb af vejvand, der pt. dækker op imod 1/3 af gadekærets areal. For at reducere aflejret sediment i gadekæret, er det kommunens vurdering, at der skal stilles krav om et sandfang eller lignende på tilløbet fra vejvandet.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Arealet indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Da det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af mere end 4 km, og da projektet er arealmæssigt meget begrænset, vurderer Odsherred Kommunen, at det kan udelukkes, at det ansøgte i sig selv eller i

forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt.

I sin nuværende tilstand er gadekæret og dets umiddelbare omgivelser ikke et muligt levested for arter omfattet af bilag IV på habitatdirektivet. Kommunen vurderer derfor, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne medføre ødelæggelse af individer af plantearter eller af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Bilag 3. Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.